

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-as PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:
Helyben: Félévre 6.— kor. negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— „ negyedévre 4.50 „

Felelős szerkesztő:
SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-utca 2. szám. — Telefon 412.

Debrecen köztisztasági vállalata.

A „Debrecen“ számára írta:
Dr. Burger Péter.

A debreceni függetlenségi párt törvényhatósági bizottsági tagjai egyetértően és régen sürgetik városunk köztisztasági állapotainak rendezését, amint arról több ízben hozott közgyűlési határozatok is tanuskodnak és azért a tanács idevonatkozó javaslatait, bármilyenek legyenek is örömmel kell fogadnunk; mert ezzel ha mást nem, annyit elérünk, hogy végre e fontos kérdést érdemben tárgyalhatjuk.

Fontosságát e tárgyalásnak nem csupán a köztisztaságnak, — mint legfőbb alapvető tényezője a közegészségnek — sürgőssége okozza; hanem legfőképpen a mai rendezetlen és költséges, még is igen sok kívánni valót engedő állapota.

A helyzet ma az, hogy a mérnöki hivatal végezteti az utcák-terek építését 16400 korona költséggel.

Az így összegyűjtött utcai szemetet vállalkozó fuvarozza ki 20,800 korona költséggel.

Egyebek tisztítását és tartalmuk kihordását, ismét más vállalkozó végzi a felek által szabályrendeletileg megálla-

pitott, előttem ismeretlen díjak fizetéséért.

Az utca locsolást, hol vállalkozóval hol házilag végeztetjük évi 4000 korona körüli költséggel.

Pece-gödrök tisztítása és házi szemét kihordása ezidő szerint még rendezve nincsen. Van ugyan magán-vállalkozó, ki egyezség útján a felekkel külön-külön szerződve végzi ezt, de erre, mint ilyenre, semi ingerentiája a városnak nincsen. Az így megosztott és már ezáltal is drágább és tökéletlenebb eljárás helyett egyöntetű összpontosított kezelést létesíteni, azt hiszem minden elfogulatlan embernek törekvése kell, hogy legyen.

Ilyen egyöntetű összpontosított eljárás másként, mint a köztisztasági vállalatnak felállításával el sem képzelhető, mert hiszen csak e sokféle, de mégis összetartozandó teendőknek célirányos okszerű beosztása eredményezheti az összmunkának olcsóbb, sőt kielégítőbb elvégzését és vele köztisztaságunk megjavítását.

Természetesen főcélként, mindig az utóbbi, köztisztaságunknak minél nagyobb tökélyre emelését, kell szemelőtt tartanunk.

Ez okból pedig én semmi szín alatt nem volnék hajlandó e vállalatnak házi kezelésben való létesítéséhez hozzájárulni.

— „Ha megbánt a bíró, kihez mérsz panasza“ — mondja a jó falusi. Én is azt tartom, ha házi kezelésben bő jutalék és osztalékra létesítjük e vállalatot, mi garantiát nyerünk, hogy ezeknek és nem a köztisztaság fokozása lesz a főcél?

És ha csakugyan így lesz, kihez megyünk panasza?

Ma is, ott, hol nem a vállalkozót terhelő a felelősség, hiába panaszkodunk. A mellék utcákban egy-egy enyészeten induló utfélen heverő macska, vagy más állati hulla eltakarításáért valóságos instantiákat kell beadni; mert a mérnöki hivatal nagy ur, annak fenhatósága alatt áll fön a mellék-utcák köztisztisztátalansága.

Arra még nem volt eset az annalesekben, hogy ilyen vagy hasonló esetekben megbírságolta volna a rendőrség a mérnöki hivatalt.

Igy lesz jövőben is — attól kell félnünk — házi-kezelés mellett.

Van aztán a házi-kezelés ellen más

A vér.

A „Debrecen“ számára írta: **Zéta.**

I.

Hamisítatlan bohém vér keringett ereiben, a társadalom jó része persze idegenkedik a bohém világtól, a hírlapirodalom, színészet és más művészet munkásaitól s csupán említésök alkalmával is keresztet vet magára.

Hát igaz, hogy ezek a cigány-természetű szívvel bíró emberek életmódjukban rendetlenek, nem sokat törődnek a holnappal, széles az országban talán egyetlenre sem akadnának, a ki a takarékpénztárakat máskor is igénybe venné, ha csak hitel-nyitásra nincs szüksége.

Hanem hát ezek az excentikus természetű, javarészt névtelen munkásai a közművelődésnek, nem is nagyon veszik az ő jó szívükre azt az idegenkedést. Nem azért, mintha nem volnának önértetek, hanem mert az az elvük, hogy aki nem szereti a spenótot, az még hus mellé se egyék spenótot. — Sokkal szabadabban tetteikben úgy, mint gondolkozásunkban, hogy ne tisztelnék a vélemény szabadságot is.

Iloday Gyurka is bohém volt tetőtől talpig. Vidéki festő volt s rajongott pályájáért. Hivatást érzett magában ép úgy, mint hajlamot, de a vidék közönye előtte benne a tehetséget.

Vidéki festők helyzete nem irigylésre méltó, megbénítja a munka kedvet az a tapasztalat, hogy valósággal tengődni kell napról-napra s existenciáját biztosítani majdnem a lehetetlenséggel határos.

Egyideig még agya, szíve mámoros az ábrándoktól, ideális lelkük himet varr a jövőből, hanem mikor látják, hogy minden fáradságuk meddő, sikertelen, csupán a mával törődnek, nem gondolnak arra, hogy holnap lehajthatják-e arra a vánkosra lázas agyukat, a melyen ma megnyugodhattak.

Iloday is ébren álmodozott egy fényes jövőről, ábrándjai vitték, csalták. Egy nemesebb érzés hajította a tetre, nem a kenyérszerzés vágya.

Képeivel biztosított is magának nevet, tehetségét elismerték, de a képeket ne vásárolták.

Azok, kik tudták, hogy lelkében tehetséget hord, a fővárossal biztatták, de ez az ut hosszu s nagy önmegtágadás, éhezés, koplalás az ára. Azután még nem születik mindenki lángésznek, a nagy plánéták mellett az égboltozat megtűri magán a tejut apró csillagait is, uagy tragédiák kiegészítő részei az apró, epizód szolgaszerepek is.

Iloday is érezte, hogy a mindennapi kenyér megszerzése előli tehetségét, de még csak biztosítani sem tudja létét. Hanem a szent hi-

vatás, a bohém hajlam ő rajta sem tagadta meg magát.

II.

Belenézett azokba szelid jóságos lánysemekbe, melyekből őnzetlen, igaz szerelem sugárzott ki, észrevette a remegő selymes pillákon a legszentebb érzelm csillogó könnyeit s érezte, hogy szíve úgy elszorul, mint még soha. Elenállhatatlan vágyat érzett lecsókolni onnan a drága gyöngy-szemeket, de egyszersmind fázott egy gondolattól.

Ostoba, érzékeny történet. A lány szegény, ő nem csak hogy nem gazdag, de még pályája is bizonytalan, végtelen tenger tükrén himbálódzó könnyű sajka. Kedvezőtlen szél és elmerül.

Olyan tompa, budító fájdalmat érzett minden tagjában, ha elgondolta, hogy azon az ártatlan, nemesen érző keblen az ő lázas agya nem pihenhet meg a napi fáradságok után, csendes családi tűzhely mellett soha, de soha.

Mérhetlen ür tolakodott az ő szívök közé. Két lélek elgondol magának egy költeményt, melyből az élet szomorú játékot farag.

Kínos, gyötrelmes éjjelen keresztül elgondolkodott az ő sorsuk felett, meghányta vetette minden részleteit, a kinzó tárgyat, csak hogy tűznél égetőbb fájdalom tépje szívét, napnál világosabban látva, hogy az ő sorsuk nem egy csilgban van megírva.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testvélyt, megszabadítja a köhögést, váládékat, éjjeli izszadást.

**Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza**

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mennyeg ételtelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájce)

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a győri, szertárakban. — Ára ötvenkint 4.— korona.

nyomás érvem is és ez a dolog pénzügyi része.

Hiszi-e valaki, hogy e vállalatot a város gazdaságosabban vezethetné, mint bármely magán, vagy részvénytársasági alapon álló vállalkozás?

Én nem hiszem, sőt e specialis esetben ezt kizártnak is tartom.

A köztisztasági vállalatnak oly sok oldalú tevékenységet kell kifejtenie, hogy vállalkozását jövedelmezővé tegye; amire erkölcsi testület — más irányban meglehetősen igénybe vett tagjai — rá nem érnek és talán nem is vállalkoznának.

Maga a különféle díjak beszédese, a szemétnék a lerakódó helyen való szortírozása, a kikerült értékes anyagok, csont-rongy stb. értékesítése; mind-mind nem a magistratus kezébe való.

Sőt merem állítani, hogy még ha erre is vállalkoznák, nem tudná ezt oly eredményesen tenni, mint a magánvállalkozó; ezzel pedig maga az üzem drágulna meg.

Jelemző példaként legyen elég Budapest székesfővárosára rámutatnom.

Ott minden jól ment, míg Cséry birta e vállalatot és ő maga is milliókat szerzett; de most, hogy a város vette házi kezelésbe, évről-évre szaporodik a deficit és hangok a köztisztaságnak ilyen vállalati uton való biztosítása mellett.

Avval zárom soraimat tegyen a város kísérletet a város kidolgozott tervek alapján vállalati uton biztosítani a köztisztaságot.

Várjuk be az érkező ajánlatokat és majd csak azok elbírálása után döntünk jobbra vagy balra.

Azt hiszem e rövid halasztást még megtűri ez az ügy, melynek rendezésére már annyi ideig vártunk.

Agrárius-merkantilista mérkőzés.

A pénzüintézetek adója körül.

A képviselőház ülése.

(Főv. tud.) Justh Gyula elnök néhány perccel 10 óra után nyitja meg az ülést, alig 20 képviselő jelenlétében. A kormány részéről az ülés elején csupán Wekerle miniszterelnök van jelen.

Az ülés megnyitása után felolvassák és hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét, majd az interpellációs könyvet olvasták fel, melybe újabban Szabó István (nagyatádi) a regale kártalanítás ügyében, Farkasházy Zsigmond a Szanin elkobzása ügyében, Surmin György a nagyszerb felségárulás dolgában, ugyancsak ez ügyben Popovics Dusán, Beniczky Ödön a beraktározási vállalatok visszaélései és végül Bozóky Árpád a korona érték szerződés tárgyában jegyezték be interpellációt, melyre a Ház az elnök javaslatára fél 2 órakor tér át.

Következett a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok kereseti adójáról szóló javaslat részletes tárgyalásának folytatása.

A szegényparagrafus.

A 21-ik S-nál Lányi Mór az első szónok. A hitelszövetkezetekről beszél. A tisztességes bázison álló hitelszövetkezeteket védelmébe veszi, míg a tisztességtelennel szemben követeli a törvénynek drákói szigorral való alkalmazását. Helyesli, hogy az elszaporodását ezen kis intézeteknek megnehezítik, azonban kijelenti, hogy nagyon sok, sőt a legtöbb helyen az ilyen pénzüintézetek megmentették a népet az uszorások karmaiból. Leginkább azért szaporodtak el ezen intézetek, mert sok nálunk az állás nélküli ember, akik kénytelenek gründolni, hogy kenyérhez jussanak. Ez a szociális baj volt egyik kuforrása a hitelszövetkezetek elszaporodásának. — Kénytelen védelmébe venni ezen kis intézeteket a javaslat intézkedésével szemben, mely azt akarja, hogy az a pénzüintézet, mely a mindenkorin jegybank kamatlábon felül 3 százalékkal több kamatot szed, nagyobb adót fizessen. Ez nem igazság, mert egyrészt uszorára csábít, másrészt nagy méltatlanság esik rajtuk.

A pénzüintézetekről.

Bernáth István: Polemizál Lányival és

Hollóval. Kijelenti, hogy a vidéki kisintézetek akcióját Budapestről központi kézből intézik. A pénzüintézetek egyrésze a betétekhez arányitva neveltségesen kis tőkével bír. Nálunk némelyek a pénzt mint öncélt becsülik. Ez tévedés. A tőkének a nemzeti érdekek szolgálatába kell állania. (Helyeslés.) Ekkor megérdeklődik a becsülést. A szóban forgó szakaszt ő és pártfelei örömmel üdvözlik, mert ez törvényileg fogja keresztülvinni a vidéki pénzüintézetek évek óta sóvárgott reformját. (Helyeslés.) Sajnálja, hogy Kelemen Samu nincs jelen, mert az ő vármegyében működő, sőt általa védelembe vett bankokkal akarja illusztrálni, hogy milyen egészségtelen alapokon működnek ezek. A Ház nagy derűtlensége közben olvassa fel, hogy milyenféle címeken szednek ki pénzt a hitelkérők zsebéből ezek a pénzüintézetek. Reméli, hogy a szakasz segít a meglévő bajokon s ezért ehhez hozzájárul.

Hajdu Frigyes: A szakaszt nem helyesli, mert noha helyes, ha az uszora minden létező fajtát üldözik, mindazonáltal nem helyesli, hogy egy adóreformmal kapcsolatban egyetlen paragrafussal intézkednek tisztességtelen és tisztességes pénzüintézetekről. Módosítást ajánl, amelyben az uszora-kamatláb újabb megállapítását és a szakasz stílárus módosítását ajánlja.

Néppárti hang.

Simonyi-Semadam Sándor: Védi a szakaszt, amelynek nem az az intenciója, hogy a becsületes pénzüintézeteket is megbélyegezzék. Hiszen a tisztességtelen ügyvédek megbélyegzésére is hoznak törvényt, ezért csak nem lehet azt mondani, hogy a tisztességes ügyvédek ezért sérelem érte. Ilyen okoskodással semmiféle gazemberséget nem lehetne megbélyegezni, mert mindig akadhat valaki, aki sértőnek fogja találni, hogy az ő cselekedeteit törvény ellenőrizzék. (Igaz, ugy van!)

A pénzüintézetek nagy része szem elől téveszt bizonyos, természetes bankügyi elveket. Nálunk éveken át szednek egyenlő magas kamatokat a járadékkölcsönök után, holott a világ bármely intézetében az ilyen kölcsönök kamatai az idő növekedésével, fokozatosan csökkennek. Ehhez hasonlóan természetes intézkedést, nálunk is be kell vezetni. (Helyeslés.) Megállapítható, hogy ez a szakasz, tényleg megköti némileg a vidéki kölcsönök lebonnyoltságát. Ép ezért módosítást ad be, amelyben a mindenkorin kamatlábon felül ne 3, hanem 4 százalék per centet szedhessenek a vidéki bankok. Erre szükség van, mert közismert, hogy a vidéki hitel átlagban drágább, mint a fővárosi. (Élénk helyeslés.)

Tudta azt, hogy bizonytalan állása nem engedte ezt a házasságot, hogy ezt a szeretett édes gyermeket nem dobhatja oda egy tengődő élet, esetleg a nélkülözések áldozatának.

Egyszerű, kis hivatalt kerithetne magának, mely megvédhetné az élet viharok elől, csendes kis fészékben, de a bohém vér, az a tántoríthatlan ragaszkodás pályája iránt, nem engedné ezt megtenni.

Ha megtenné is egy időre, talán mérhetlen boldogsága, a csókra szomjas édes leány szerelme feledtetné is vele ez áldozatot, de azután ha lohad a vér? . . . azután? . . .

Meg volt róla győződve, hogy ezen az uton nem lenne boldog soha. Művészek szülni kell, az aranyos, gondatlan és könnyelmű bohém vért nem csitíthatja el semmi.

Hiába akarnád, hogy mindig bimbóban maradjon a virág, mégis kipattantja kelyhét. A cigány nem települ meg soha.

A vér, az az átkozott vér nagy forradalmár. A virágnak napsugár kell, máskülömben elpusztul, kivész.

Ilonday belátta azt, pályájával szakítani egy volna az elpusztulással. Hanem látta maga előtt azt a sivatár jövőt, azt a virágtalan tavaszt is, a mi rá vár. Kétségbeesett az a gondolat, hogy azt a kedves remegő ajkat nem csókolhatja meg, ha tisztességes ember akar maradni, soha. Jó, hát tisztességes ember marad, legyen úgy, nem csókolja meg azt az ajkat soha.

Feltette magában, hogy szakít az egész ostoba dologgal, hogy kerüli a leányt. Kovácsolt száz, meg száz terveket, hogy messze elutazik, még hírét se hallják, hogy elfeledi az egész mindenséget, mint egy álmod.

De ha azután belenézett azokba a könyörgő, szép szemekbe, minden terve feledve lőn. — Huzódott e szemektől, ha csak szerét tehette, elkerülte a csókokat, látszott is rajta, hogy fázik még a leány kézzorításától is, de ezért ott maradt közelében s távolról nézte imádatlalt az édes gyermeket.

A leány csak kutatózott az ifju lelkében, de mit értett az annak excentrikus természetéhez.

Ilonday ideges volt minden mozdulására, ha a leány behízelgő lágy hangon szólott, élesen, gyakran gorombán felelt. Rövid időn egész megváltozott természete. Azelőtt nem haragudott senkire, bohó, könnyelmű szívével szeretett mindenkit, lovagias és ügyes embernek tartották mindenütt. Most ne volt kibékülve senkivel, modorában cinikus, cselekedeteiben bántó lett. Egyszer kerülte az embereket, nem állott szóba senkivel, majd belevegült az ember áradatba. Volt idő, hogy elzárkózott szobájába, később már a nagy világban tombolt, eszeveszetteen mulatott.

Az előtt is rendetlen életmódot folytatott, most még rendtelenebb lett. Hivatását elhanyagolta s a kétes bizonytalanságban tehetsége is fogyott napról napra.

Ha megkérdezte volna valaki, meg nem tudta volna mondani, hogy mi a célja, mert nem is tűzött ki magának semmit. Csak élt napról-napra, mint az utcára kivetrt kutya.

Megfordult agyában az öngyilkosság gondolata is, de csak röpké percekig.

Érezte, hogy az életet eldobni magától gyáva, hogy arra ideális lelkének nem lenne ereje a legmegrázóbb csapások után sem.

Mint Sudermann Trast grófia „ringattatta

magát az események által,“ bár sokszor közel volt hozzá, hogy a tépelődő agy felmondja a szolgálatot s hogy gondolataiba beleőrül.

A galamb lelkű leány vergődését pedig fájó szívvel látta napról-napra. Sokszor elátkozta magában az ártatlan leány szívét, mely ő érte dobogott. Minden módon igyekezett kiábrándítani, úgy azt, mint önmagát. Megpróbálta más leányba szeretni s elhitette magával, hogy másat szeret. Hanem azután mégis meggyőződött, hogy hiába, hogy az ő szíve nem fog másért dobogni soha.

III.

Ezen kezdetem volna talán az émelegős történetet s akkor sokan kedvetlenül félre dobtak volna. Mert olyan banális, mindennapi a vége.

Tegnap kissé késő éjjel mentem haza, mikor az egyik mellék utcán zajt hallottam. Két rendőr támogatva hurczolt magával egy holt részeg embert, kiről czafatokban csüggött le a ruha s akin tiz lépésről megérzett a pálinka szaga. A minden emberségéből kivetkezett csavargó éktelenül szitkozódott.

Mikor mellettük elmentem, elállt a szívem verése: Ilonday Gyurka hangjára ismertem.

Most látom, hogy milyen rossz novella-író vagyok, a leány sorsával nem tudok beszámolni. Él-e, hal-e, nem tudom. Talán annak erősebb volt a szíve, talán túl tett minden ábrándon, talán ma már tisztos kövér asszonyság, a ki egy féltucat gyermeknek anyja. Ki ismeri a női szívet?

Álmodják meg önök, hogy mi lett belőle.

Polónyi is beszélt.

Polónyi Géza: Azt hiszi, hogy ennek a szakasznak vagy egyáltalán nem lesz hatása a gyakorlati életben, vagy pedig éppen ellentétes eredménye lesz, mint amit contentáltak. A vidék bankjainak egy része tényleg uzsora ügyleteket köt. Lelkellenség és a kvalifikált törvények szellemével ellentétes, hogy egy adó törvény keretein belül akarnak az uzsorával végezni. Külön törvényben kell elbánni az uzsorával. Rámutat arra, hogy a magyarországi mozgó tőke ellenséges indulatu a magyar törekvésekkel szemben.

Szünet után Wekerle reflektált a felszólalásokra. Azután az elnök szavazást rendelt el, mire a Ház a Wekerle által támogatott 21. szakaszt Hojló indítványa értelmében 74 szóval 63 ellenében elvetette és azt a törvényből törölni rendelte. A határozat kihirdetését, különösen a néppártion nagy zazongással fogadták.

Az interpellációk után az ülés 2 órakeret ért.

Tisztul a láthatár.**Nem lesz háboru.**

(P.) Azok a „sötét pontok”, melyek az utóbbi időben a külpolitikai horizonton makacs állandósággal mutatkoznak — immár tűnőfélben vannak; s a láthatár annyira tisztulni kezd, hogy minden vérmes optimizmus nélkül remélhetjük, hogy a háboru zivatara megkímél bennünket. Körülbelül itt van tehát az ideje, hogy megállapítsuk az események kritikai mérlegét és számot vessünk azzal, hogy kormányunk megtett-e mindent, amit egyfelől a bölcs óvatosság, másfelől pedig a nemzeti tekintély és hatalmi presztízs szempontjából megtenni kötelessége volt?

Mindjárt kimondhatjuk, hogy ha egy velünk egyenrangú hatalom, engedett volna meg magának annyi provokációt, mint amennyit a kicsiny Szerbia elkövetett, azóta már dörögnének az ágyuk és ezek vére öntöznék a csatateret; mert a magunkhoz hasonlóval az inzultus látszatának eltűrése is megaláztatást jelent.

Am az erősebbnek joga és tiszteletre méltó erénye az, hogy a lehetőség végső határáig elnézéssel legyen a gyöngébb fél iránt. Hiszen épp olyan nagy erő van az önértetes mérsékletben, mint amilyen nagy gyöngeség a zabolálatlan indulatoskodás.

Ebből a szempontból nézve a dolgot, nem lehet eléggé méltányolni Monarchiánk imponálóan türelmes magatartását, mely időt adott szenvedélyes kis szomszédunknak a — kijózanodásra. Ez a türelmes önmegtartóztatás azonban nemcsak Szerbiát mentette meg a helyrehozhatatlan pusztulástól s esetleg nemcsak Európát mentette meg a lángbaborulástól, hanem egyszersmind minket is megkímélt a fölösleges pénzbeli és vérbeli áldozattól.

Valamelyik hozzáértő szakember kiszámította, hogy egy hónapi hadjárat több, mint négyszáz millió koronába, egy évi pedig mintegy ötezer millióba kerülne. Ezek azonban a szorosán vett készletek, de hol vannak még a közvetett károk, például az értékcsökkenés, a kereskedelem, ipar- és mesőgazdaságvesztése az elvont munkaerő miatt, a vállalkozás pangásából származó veszteség, a közlekedés megbénulása folytán bekövetkező kár stb. — Hát még az emberélet pusztulása? S mindezekkel szemben még csak kilátás sincs valami kárpótlásra; mert százszor összehozhatjuk Szerbiát, de pénzbeli rekompenciációt ettől a már is csőd előtt álló országocskától ugyan ki nem sajtolhatunk. Területi kárpótlásra pedig egyéb okokon kívül, már csak azért sem gondolhatunk, mert most is több a belső ellenségünk, mint amennyi kellene; a számukat szaporítani tehát a legnagyobb oktalanság lenne.

Ilyen körülmények között egy győzelmes háboru is érzékeny veszteséggel járt volna,

kormányunk nagyon bölcsen cselekedett tehát, hogy folyton szem előtt tartotta azt az okos szabályt, hogy: „többet ésszel, mint erővel.”

A számla azonban még végkép lezárva nincs. A szomszédban égő tűz, most minden valószínűség szerint lelohad; de nem szabad megengednünk, hogy továbbra is ott lappangjon a hamu alatt. Okos ember nem tűrheti azt, hogy a szomszédban folyton zsarátnok legyen, mert nagyon költséges és kockázatos dolog lenne, állandóan készültségben lenni, hogy a kitörhető veszedelmet még idejekorán elfojthassuk.

Amit szomszédunk boldogulására, békés uton a jó szomszédtság kedvéért, megtehetünk, ám tegyük meg. Hátha jóakaratom tanúsításával sikerül kiszedni az ellenséges agitáció mérgefogait! Nem okatlan nagylelkűség az, ha nyugalomunk biztosításáért olyan engedményeket teszünk, amelyek sem erkölcsi, sem anyagi kárunkkal nem járnak, ellenben a szomszéd ország fejlődését és anyagi existenciájának fenntartását megkönnyítik.

De ez viszont csak úgy lehet, ha megnyugtató garanciákat kapunk, hogy a jövőben sem turbulens rakoncátlankodással, sem okatlan pretenziókkal nyugalomunkat nem zavarják. Mert a türelmünknek és mérsékletünknek is van határa, s ha rákényszerítenek bennünket, akkor — mint a miniszterelnök az imént elhangzott főrendiházi beszédében energikusan hangsúlyozta — „erőnknek teljes tudatában, erőnköt érvényesíteni is tudjuk.”

Szívesen nyújtunk békejobbot, s fátyolt borítunk a történetekre; de amelyik kéz, még ezután is, akár nyíltan, akár alattomban, a tulajdonunk felé nyúl, arra — ráütünk.

IRODALOM.**Debreczen irodalmi ünnepe.****Beöthy Zsolt és Kozma Andor Debreczenben.****A Csokonai-kör felolvasó ülése.**

Nagyjelentőségű irodalmi ünnepben lesz része a Csokonai-körnek s általa Debreczen város közönségének e hó 13-án.

A magyar irodalmi élet olyan jelesei fognak e napon a Csokonai-körben közreműködni, minők Beöthy Zsolt, a nagy magyar esztétikus, a Kisfaludy-társaság elnöke és Kozma Andor, a kiváló magyar poéta, a Kisfaludy-társaság titkára. A Csokonai-kör ez alkalomra már kibocsátotta a meghívót, amely teljes szövegében így szól:

A Csokonai-kör március 13-án, szombaton délután 5 órakeret az Arany Bika disztermében, az 1848-ik évi márciusi napok emlékéért felújító ülést tart. Műsor a következő:

1. *Megnyitó és üdvözlő beszéd.* Mondja: Géresi Kálmán, a Csokonai-kör titkára.

2. *Március.* Irta és felolvassa: Szávay Gyula, a Petőfi-társaság tagja, a Csokonai-kör főtitkára.

3. *Petőfiöl.* Előadja: Beöthy Zsolt, a Kisfaludy-társaság tagja.

4. *Költmények.* Irta és felolvassa: Kozma Andor, a Kisfaludy-társaság titkára.

Tag és hozzátartozója belépti díjat nem fizet. Nem tagnak a belépti-díj 1 korona, deákjegy 20 fillér. Jegyet válthatni Tóth Béla köri pénztáros gyógyszerárán és este a pénztárnál.

Kuthy Sándor verseskönyve, a *Fehér hegedű* most jelent meg Singer és Wolfner kiadásában Budapesten. Kapható a könyvkereskedésekben és a szerzőnél.

Szerbia taktikázik.**Oroszország nem adhat segítséget.****Vér a Duna partján.****Távirati tudósítás.**

Pétervár, március 6. Izvolszky külügyminiszter kijelentette, hogy Oroszország nem nyújt segítséget Szerbiának, mert nincsen abban a helyzetben, hogy háborus bonyodalmakba sodortassa magát.

Szerbia álláspontja.

Belgrád, március 6. Ma délelőtt a következő félhivatalos kommunikét tették közzé: Kapcsolatban azokkal a tárgyalásokkal, amelyeket a berlini szerződés szignatárius hatalmai folytattak abban az irányban, hogy Szerbiát az európai béke fenntartása érdekében arra bírják, hogy azon követelését, amely szerint Bosznia és Hercegovina területének egy része Szerbiához és Montenegróhoz csatoltassék, visszavonja, Oroszország azzal a szándékkal, hogy Szerbia tekintélye és méltósága teljes mértékben megőriztessék, külön barátságos utján kifejtette a szerb kormány előtt azon okokat, amelyek Oroszországot arra indítják, hogy a szerb kormányt élénken tanácsolja, hogy a fenti értelemben nyilatkozzék, miáltal a nagyhatalmak kollektív fellépésének indító oka megszűnnék. A szerb kormány elhatározta, hogy azon határokon belül, amelyeket a szerb nemzeti érdekek iránti figyelem eléje szab, eleget tesz e barátságos tanácsoknak, amelyekhez utólag Anglia, Franciaország és Olaszország és pedig mindegyik önmagáért és saját elhatározásából csatlakozott, miáltal újabb bizonyítékát adta békeszeretetének és azon őszinte óhajának, hogy teljes harmóniában maradjon a nagyhatalmak felfogásával és törekvéseivel, a melyeknek igazságérzete és barátsága integráns részét képezi a szerb nemzet által táplált bizalomnak. A szerb kormány, amely nem is gondolhat arra, hogy a szerb aspirációkról valamely értelemben lemondjon, újból megerősíti, hogy felfogása szerint a bosznia-hercegovinai kérdésnek európai jellege van. Kategorikusan kijelenti, hogy hiven fogja követni a nagyhatalmak által a kérdés további fejlődése során tendő iniciatívát, valamint, hogy e súlyos válság folyamán mindent, ami konfliktust idézne elő, kerülni fog.

Ujabb fordulat.

Belgrád, március 6. Miután a délelőtt folyamán megérkezett Oroszország válaszigjegyzéke a szerb kormány nyilatkozatára, a ma délelőtt kiadott félhivatalos közleményt visszavonták. A mai vagy holnap nap folyamán azonban az orosz intervenció és a szerb válasz részletes félhivatalos ismertetése fog közzététetni.

A monarchia nem köt Szerbiával szerződést.

Bécs, március 6. Forgách gróf belgrádi cs. kir. követ megbízást kapott arra, hogy közölje a szerb kormánnyal, hogy a monarchia két kormánya Szerbiának a legutolsó hónapokban tanúsított magatartása folytán sajnálatára nincs azon helyzetben, hogy a szerb kereskedelmi szerződést elintézés végett s két állam parlamentje elé terjessze. Ezzel kapcsolatban Forgách gróf azt fogja továbbá közölni, hogy a két kormány biztosan reméli, hogy Szerbia, mint általában híresztelik a hatalmak tanácsát követve el van határozva Boszniára

Brassay Zoltán készít művészies kivitelű **fényképeket** a legjutányosabb árak mellett. Szent-Anna-utca 5. sz.

és Hercegovinára vonatkozó politikájának megváltoztatására és e bölcshatározását, valamint azon szándékát, hogy Ausztria-Magyarországgal békés és barátságos szomszédviszonyt tartson fenn tudomására fogja hozni. Mihelyt az osztrák és a magyar kormány erről értesítetik, hajlandók lesznek a monarchia és Szerbia közötti kereskedelmi és forgalmi kérdésekről tárgyalásokba bocsájtkozni.

Vér a Drina partján.

Berlin, március 6. A Voss. Ztg. jelenti Zvornikból: Március harmadikán délelőtt a Drina szerb partjáról Jebac és Vrainosics-Tarski között, azon a helyen, ahol Kovacevics csendőrsöt agyonlőtték, ismét lőttek egy cirkáló őrszapatra, mely egy csendőrből és három gyalogosból állt. A gyalogság viszonzta a tüzelést és egy szerb elesett.

Mérnök- és Építész-Egylet felolvasó estélye.

Fischer Mór előadása.

A magyar Mérnök- és Építész-Egylet debreczeni szakosztálya március hó 11-én délután fél 7 órakor felolvasó-estélyt rendez a Royal dísztermében, amelyet társasvacsera fog követni.

Ez alkalommal Fischer Mór budapesti mérnök fogja ismertetni az „Angol vasutak”-at vetített képek kíséretében. Ez a tárgy számíthat nemcsak a szakemberek, hanem a nagyközönség érdeklődésére. Tudvalevő dolog, hogy Anglia közlekedési viszonyai a legfejlettebbek és a legraktikusabb az egész kontinensen. Fischer Mór ki fogja mutatni azok előnyeit s ki fog terjeszkedni a vasutihálózaton kívül a víziutakra is. Kiemeli azokat a fontos technikai eszközöket, amelyek a gyors és pontos közlekedéseket lehetővé teszik. A csatornázási rendszerekről, áthidalásokról, földalatti vasutakról stb. fog beszélni.

Sikerült felvételekben fogja bemutatni az angol pályaudvarokat, átkelést a „La Manche”-csatornán az angol vasúttársaság hajóján, hajókirándulást a „Themzén”-n stb. A Mérnök- és Építész-Egylet szívesen látja az érdeklődő hölgyeket és urakat.

Magyary Kálmán emléke.

Gyűjtés egy siremlékre.

Maholnap egy éve lesz annak, hogy Magyary Kálmán, a debreczeni híres cigányprimás meghalt. A közelgő tavasz majd meghozza sírjára a maga szép virágait, a debreczeni közönség kegyelete pedig bizonyára az elhunyt művész-cigány emlékéhez méltó siremléket állít a Várad-utcai temetőben sírja fölé.

Mert Magyary Kálmán korának legnagyobb cigányművésze volt, aki pályafutásának más, kedvezőbb körülményei között talán világhírű nevet vívott volna ki a zenetörténelemben. Így jobbára és igazán csak mi ismerjük az ő kiváló művészetét. Ihletett percekben igazi klasszicitással játszott a híres magyar histriok: Lavotta, Csermák, Rózsavölgyi, Boka zeneszerzeményeit, de emellett művészi érzéssel interpretálta a külföldi zeneirodalmat is állandóan 15—20 operát tartott zenekarával műsoron. A klasszikus drámai muzsika népszerűsítése terén talán senki sem végzett olyan eredményes munkát Debreczenben, mint ő. Egyszer engedte meg a sors, hogy 120 tagú zenekar élén a debreczeni színházban eljátszhassa kedve szerint *Tell Vilmóst*. Mint zeneszerző 60 művet hagyott hátra. Játszák az országban mindenütt, anélkül, hogy a szerzőjéről valamit is tudnának... De hát ez a művész sorsa.

Most Debreczen előkelő köreiben mozgalom indult meg abban az irányban, hogy Ma-

gyari Kálmánnak siremléket állítsanak. Művészi emléket, hozzá méltót.

A debreczeni lapok szívesen állnak ennek a mozgalomnak a szolgálatába s a mai naptól kezdve adományokat elfogadnak nyugtáznak. Így bármilyen pénzküldeményt elfogad a Debreczen szerkesztősege is.

Az emlékmű tervét később állapítják meg. A terv eddig az, hogy egy egyszerű oszlopon az elhunyt cigányművész mellszobrát állítják fel, méltó művész kezektől alkotva.

*

Eddig lapunk után nyugtázzuk Hegedüs Jenő gyűjtését 30 korona s dr. Hajnal Dezső gyűjtését 30, összesen 60 korona.

Egyesület.

Az esperantisták debreczeni egyesületének választmánya elhatározta, hogy az esperanto tanfolyam f. hó 8-án kezdetét veszi. Ez a tanfolyam az egyesület tagjai részére ingyenes. Felhívtnak tehát az egyesület tagjai, úgy a nők, mint a férfiak, valamint mindazok, kik a nevezett egyesület tagjai óhajtanak lenni, hogy folyó hó 8-án este 8 órára az „Angol Királynő” kis fehér termében megjelenni szíveskedjenek. A tanfolyamot Török Péter főiskolai tanár, az egyesület buzgó elnöke fogja vezetni.

A kávéosok, vendéglősök ipartársulata holnap március 8-án, hétfőn délután fél 4 órakor a Royal étteremben választmányi ülést tart Hauer Bertalan elnöke alatt. Pontos megjelenés kérik. Tárgyak: 1. Beszámolás a mulatság jövedelméről. 2. Közgyűlés előkészítése.

Járvány

a református főgimnáziumban.

Az igazgató nyilatkozata.

A következő sorokat vettük:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Becses lapjának mai számában megjelent „Járvány a ref. főgimnáziumban” című közleményre vonatkozólag a közönség tájékoztatása végett legyen szabad tisztelt Szerkesztő Urat a következő adatok közlésére kérem:

Főgimnáziumunkban a folyó iskolai évben ragályos betegségben és pedig skarlátban két tanuló halt el. Az egyik, aki a IV. osztály A) szakaszába járt, a karácsonyi szünet alatt lett beteg s a szünet alatt, december 22-én halt meg. Értesülvén a betegség ragályos voltáról, az illető osztálytermet azonnal (még a szünet alatt) fertőtlenítettem. Ebben az osztályban azóta ilyen betegség nem is fordult elő. A másik elhalt tanuló az V. osztályba járt és február 24-én halt meg. A kerületi orvos ur február 21-én, vasárnap értesítvén a tanuló betegségének természetéről, az V. osztály tantermet még aznap desinficiáltattam, másnap kimeszeltettem és felsurooltattam és a butorokat lemosattam. Az osztály leckeórái e miatt két napig a fizikai tanteremben tartattak meg. Ezen esetek felmerülése óta a tanulók mulasztásait mind magam, mind az osztálytanárok a rendszeres és élesebb figyelemmel kísérjük. A mulasztó tanulók betegsége iránt tudakozódunk s a tisztí főorvosi hivatalban is utána nézünk, hogy valamelyik mulasztó növendékünk nincs-e ragályos betegül bejelentve. Ez alapon állithatom, hogy intézetünkben az említett két skarlát-eseten kívül, mely, fájdalom, halálos kimenetelű volt, még csak egy megbetegedés történt ebben a bajban és pedig szintén az V. osztályban; az illető tanuló elhalt tanulótársával egyidejűleg lett beteg, de betegségének természete csak pár nappal eelőtt volt megállapítható és állapota aggodalomra nem ad okot.

Hogy semmit el ne hallgassak, megemlítem még, hogy a VII. osztályban is előfordult egy kétes megbetegedés, de erre nézve az orvosok határozott véleményben nem tudtak megállapodni. Az illető tanuló a vidéken töltött két heti karácsonyi szünet után az első leckeórák alatt lett rosszul.

Ha tehát betegsége skarlát lett volna is, ezt nem az iskolában szerezte, hanem szüneti tartózkodási helyén, ahol a szülők tudomása szerint skarlátjárvány volt.

Tekintve, hogy intézetünknek 600-nál több növendéke van, akik közül 100 az iskolában bentlakik és hogy bentlakó növendékeink között a járvány még nem jelentkezett: aggodalomra nincsen ok. A tanári kar szoros figyelemmel kíséri az ifjuság egészségi állapotát s ha óvó intézkedései hatástalanoknak bizonyulnának, maga fogja kérni az iskola bezárását. Debreczen, 1909. március 6.

Karai Sándor.

ref. főgimn. igazgató.

Serdülő leányok és fiúk

erősekké és vitorokká fejlődnek, elvesztik lehangoltságukat, hogyha a szükséges táplálékot

Scott-féle Emulsió

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt kérjük figyelembe venni.

élvezik, amely alakjában az összes erősítő szerek között a legkiválóbb. — Orvosok és bábák a SCOTT-féle Emulsiót a legmelegebben ajánlják az utóbbi 32 év óta. Édes, mint a tejszín.

Könnyebben emészthető, mint a tej.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fill.

Kapható minden gyógyszertárban.

SZÍNHÁZ.

Műsor:

Vasárnap délután: Tatárjárás, operette. (Bérletszünet.)
Este: Fuzsitus kisasszony, operette. (Bérletszünet.)
Hétfőn: Gyujtogató, dráma. Pajkos diákok, operette. „C” bérlet.
Kedden: Tanítószínház. „A” bérlet.
Szerdán: Nagymama, operette. „B” bérlet.
Csütörtökön: Hamlet, tragédia. Mándoki Béla 50 éves jubileuma. Bérletszünet.
Pénteken: Erdéslány, operette. Ujdon-ság. „C” bérlet.
Szombaton: Erdéslány, operette. „A” bérlet.
Vasárnap délután: Csizmadia mint kísérlet. Bérletszünet.
Este: Erdéslány, operette. Bérletszünet.

* A színház hírei. Hamlet. Mándoki Béla 50 éves jubileumára nagyban folynak az előkészületek. Ez előadás általános bérletszünetben tartatik meg. Az igazgatóság felkéri a t. bérlő közönséget, a mennyiben ez estén páholyaikat megtartanak, legkésőbb kedden délig 12 óráig a nappali pénztárnál jelentkezni szíveskedjenek. — A király. Az igazgatóság meg Caillaret és Flers mulatságos bohózatát, mely jelenleg is állandó vonzó műsordarabja a vig-színháznak. A kitűnő bohózat legközelebb már színre kerül. — Erdéslány. Pénteken lesz a bemutatója Jarus bájos zenéjű operettjének, melyhez hasonló a Dollárkirálynő óta nálunk még nem adtak. Az Erdéslány, melynek mulatságos szövegéhez kitűnő fölbemászó zene is simul, immár diadalmasan bejárta az egész világot. A főbb szerepeket nálunk Zilahyné, Zsigmondi, Gerő I. Gyöngyi Jolán, Ternyei, Horváth, Gyöngyi Izso, Nádor, Tallián, Győre, Kemény és Szilágyi adják.

* Ingyen Színházi Ujság. Az Ingyen Színházi Ujság a mai nap folyamán ismét megindul. Közli a mai előadások színlapjait, a darabok szövegeit, kupléparódiát, humoros dolgokat stb. Az Ingyen Színházi Ujságot, az összes színházi bejáratok előtt osztják szét.

Március 15-iki ünnepély.

A Petőfi dalkör ünnepi est-je.

Közeledik március idusa, a magyar szabadság születés napja, a melyet Debreczen hazafias közönsége mindenkor a nagy naphoz méltó kegyeletes hazafisággal szokott megünnepelni.

A Petőfi dalkör derék vezetősége e napon este minden évben hazafias ünnepet rendez. Így lesz ez az idén is, mikor a Bika-szálloda dísztermében dal-, zene-, szavalat és táncjal egybekötött ünnepi estét rendez.

Az estély műsora a következő lesz: 1. Nyitány. Veres Tóni teljes zenekarától. 2. Elnöki megnyitó s a dalkör jeligeje. 3. „Talpra magyar, hi a haza!” Petőfi Sándori nemzeti dala. Éneklí a dalkör. 4. Szavalat: Németh Károly hittanhallgató. 5. Óseink emléke—Hubertől, éneklí a dalkör. 6. Énekszám: Sarkady Nagy József hittanhallgató, zenével kíséri Veres Tóni. 7. Szavalat: Békési Dezső működő tag. 8. Falusi nóták—Szentirmay Elemértől. Éneklí a dalkör.

Belépti-díj: személyenkint 2 korona, család-jegy, mely 3 személyre érvényes, 4 korona. Alapító és rendes tagok — utóbbiak 1908. évi tagsági egyeiknek felmutatása mellett — díjtalanul vehetnek részt, Egy páholy-jegy ára 6 korona (tagoknak 5 korona) s személy-jegy ide nem szükséges, három személyre érvényes. Egy társas-vacsora jegy ára 3 korona, mely egy terítékre jogosít. Jegyek előre válthatók: Márton Gyula egyleti pénztárnok Piac-utca 9. sz. a. üzletében, este pedig a Bika szálloda díszterme előcsarnokában felállított pénztárnál, hol tagsági aláírások is elfogadhatók. A társdalegyetek és 1848—49. évi honvéd-egylet tagjai jelvényeik feltűzésével szabad bemenetet élveznek. A terembe és mellék-helyiségekbe jegy, illetve jelvény nélkül senki sem léphet, jegyek, valamint e meghívó kívánatra előmutatandó. Felül fizetéseket a dalkör március 15-iki alapjának hazafias és nemes céljaira köszönettel fogadunk és az adományokat nyilvánosan nyugtázzuk.

A műsor befejezése után a díszteremben felterített asztalok mellett társas vacsora. — vacsora jegy ára 3 korona, mely egy teríték igénybe vételére jogosít. A vacsora-jegy az első fogás után a vendéglősnek átadandó.

Egy nyiregyházi kereskedő kalandja.

Felcsalták Budapestre.

De a szélhámosok mentek lépre.

(Saját tudósítónktól.) Fisch Hermann nyiregyházi kereskedőt ravasz furfanggal akarta kifosztani egy csalószövetkezet, mely a kereskedőt hamis távirattal Budapestre csalta. Fisch Hermann ugyanis e hó 4-én Budapestről a következő táviratot kapta:

„Fontos ügyben okvetlen várom péntek reggel Pesten. Klein, Friedmann”

Fisch a Szerecsen-utca 1. szám alatti Klein és Friedmann céggel üzleti összeköttetésben van, tehát gyanútlanul felutazott Budapestre és itt a Révész-szállodában szállott meg. Másnap felkereste a Klein és Friedmann céget. Ott azonban meglepetéssel fogadták és kijelentették, hogy a táviratról mit sem tudnak. Fisch nem értette a dolgot s csak később derült ki, hogy miért csalták Budapestre. Tegnep este megjelent ugyanis a főkapitányság ügyeletes tisztviselőjénél Weintmann Henrik kereskedősegéd és elmondotta, hogy a Károly-köruton levő Schlanger-féle kávéházban véletlenül végighallgatott egy beszélgetést, amelyet három fiatalember folytatott. Ebből a beszélgetésből azt következteti, hogy furfangos terv alapján kiakarták fosztani Fisch Hermann kereskedőt, akit táviratilag rendeltek fel Nyiregyházáról Budapestre. A rendőrség megindította a vizsgálatot s hamarosan megállapította, hogy valószínűleg csalószövetkezet alakult Fisch kifosztására. A banda tagjai Weisz Jenő 24 éves kereskedősegéd, Maislis Rezső 26 éves állás nélküli könyvelő és Rosenberg Sándor 22 éves biztosító-

társaságnál alkalmazott magánhivatalnok. Az agyafurrt tervet Weisz Jenő eszelte ki. Táviratilag Budapestre rendelték Fisch s ugyanakkor Maislis Rezső szobát bérelt az Erzsébet-szállodában Fisch Hermann néven. Amikor megtudták, hogy a valódi Fisch Budapestre érkezett, Rosenberg táviratozott Fisch nyiregyházi üzletvezetőjének, hogy nyomban küldjön 4000 koronát az Erzsébet-szállodába, mert szüksége van sűrűsen a pénzre. A 4000 koronát el is küldte az üzletvezető Budapestre, de a társaság nem vehette hasznát, mert a rendőrség mindhármat letartóztatta, mielőtt a pénzt felvehették volna. Érdekes, hogy Weisz Jenő unokaöccse Fischnek és ismerte Fisch üzleti összeköttetéseit.

A politika eseményei.

(A bankbizottságot összehívják. — Bizalom Kossuthnak. — A hétfői értekezlet.)

— Távirati tudósítás. —

Akik válságot hirdettek és akartak felidézni, alaposan felstültek. Az ugratóknak minden tervük dugába dőlt. A függetlenségi párt teljesen egyöntetű és bármiféle intrika dacára is hű marad vezéréhez, Kossuth Ferenczhez, ki a függetlenségi körökben az első sorokban harcolt és harcol.

A hétfői pártértekezleten a függetlenségi párt egyöntetű álláspontot fog elfoglalni az önálló bank mellett és bizalmat fog szavazni Kossuth Ferencznek. Az értekezletnek egyébként egy kényes dologban is állást kell foglalnia. Ugyanis Justh Gyula elégtételt fog kérni az értekezleten Ugron támadásaival szemben.

A nap másik érdekes politikai eseménye, hogy Batthyány gróf hosszasan tárgyalt Wekerlével és megállapodtak abban, hogy a bankbizottságot érdemleges tárgyalásra szerdára összehívják.

A függetlenségi körben az este sokan voltak fenn és a megjelentek zajos ovációba részesítették Hoitsy Pál alelnököt.

Az Egyetértés mulatsága.

Hangverseny és tánc.

Az Egyetértés dal- és zeneegylet fényesen sikerült mulatságot rendezett tegnap a Royal nagytermében, melyet a megjelentek teljesen megtöltöttek. Az estét hangverseny előzte meg, melyen az egyleti zenekar és a dalárda három-három számmal szerepelt általános elismerés és nagy hatás mellett. Nagy derűségben tartották a hallgatóságot Ligeti Lajos kupléi és monológjai, valamint nagy sikerrel énekelt hegedűkísérettel Tóth Mariska. A hangverseny lezajlása után tánc volt, melyen résztvettek:

Asszonyok: Szilva Jánosné, Horváth Sándorné, Kalmár Dezsőné, Halmos Károlyné, Schváb Istvánné, Pongor Lászlóné, Sárvári Lajos, Veress Jenőné, Reiner Aladárné, Nagy Imréné, Szücs Gáborné, Zakar Lajosné, Lovász Jánosné, Kovács Dánielné, Kovács Béláné, Grünmann Matyiné, Bódi Károlyné, Tóth Ferencné, Szentpéteriné, Biczó Pálné, Kiss Gáborné, Némethi Gáborné, Javelák Jánosné, Sidó Gézáné, Bartha Ferencné, Tóth Józsefné, Kovács Kálmánné, Szabó Józsefné. Storba Ferencné, Szentesi Jánosné, Komlósi Sándorné, Dancsiss Imréné, Szikszay Mihályné, Juhász Jánosné, Nagy Ferencné, Püspöki Lajosné, Csugány Miklósné, Kiss Imréné, Karás Istvánné, Araboskyné, Major Péterné, Váradi Károlyné, Jóri Károlyné, Masek Ferencné, Halász Gyuláné, Polyák Sándorné, Lippai Györgyné, Tóth Imréné, Pogány Árminné, Kereszti Jánosné, Szikora Józsefné, Bondorné, Gyenes Kálmánné, Ács Józsefné, Eperjesi Imréné.

Leányok: Veress Böske, Szabó Rozika, Szabó Irénke, Boros Mariska, Szikszai Juliánna, Kaizler Annuska, Szabó Eszti, Orosz Juliska,

Tóth Mariska, Sárkány Eszti, Molnár nővérek, Ozsváth Erzsike, Kiss Erzsike és Eszti, Major Eszti, Kovács Ilonka, Bonyhai Rózsika, Nagy Eszti, Kovács Juliska, Váradi Erzsike, Németi Margitka, Kovács Zsuzsika, Masek Amicza, Temesvári nővérek, Nagy Erzsike, Tóth Mariska, Reisch Ilonka, Bartha Rózsika, Balázs Eszti, Balogh Juliska, Nagy Ilonka, Szentjóni Juliska, Nagy nővérek, Szóke Eszti, Székely Ilonka, Lovász Mariska és Etelka, Kovács Erzsike, Takács Mariska, Kis Juliska, Burai nővérek, Szentpéteri Juliska, Bacsó nővérek, Szabó Mariska, Kiss Rózsika, Tóth Sárika, Némethy Margitka, Rác Mariska, Bacsó Mariska, Busi nővérek, Struba Emma, Kecskés Eszti, Bálint Zsuzsika, Szabó Rózsika, Szilágyi nővérek, Kiss Zsófi, Kiss Rózsika, Dalmy Eszti, Bányai Juliska, Nagy Eszti, Miszti Juliska, Kovács Erzsike.

Szabadalmazott Amerikai CZIPŐK

15)
20) Korona
25)

kizárólag
MANDEL LIPÓT
raktárában.

2514

HIREK.

— Vasárnap istentiszteletek. Ma, vasárnap a református templomokban az istentiszteletek a következő sorrendben tartanak: a Nagytemplomban prédikál Jánosi Zoltán lelkész, a Kistemplomban Szarka Boldizsár segédlelkész, a Kossuth-utcai templomban Boér Károly segédlelkész, az Ispótytemplomban Szele György lelkész, a Szegényházban Hajdu Zsigmond püsp. titk., a Csapókertben Kovács János népiskolai felügyelő, vallástanár, a Homokkertben Sárközy Lajos főisk. senior. — A délelőtti 11 órás istentiszteletet Gergely Antal mezőtúri lelkész fogja tartani a Kistemplomban. — A római katolikus templomban az istentiszteletek a következő sorrendben tartanak: Reggel 6 órakor csendes szent mise, 7 órakor csendes szent mise, 8 órakor egyik kegyesrendi tanár a főgymn. ifjúság részére csendes szent misét mond; 9 órakor az ünnepi nagymisé Górh Ferenc prépost, plébános végzi segédlettel, utána szent beszéd, háromnegyed 11 órakor a Svetits-zárda és az elemi iskolák növendékei jönnek szent misére, melyet Molnár K. Dezső, helyettes iskola igazgató mond; fél 12 órakor csendes szt. mise. Délután fél 3 órakor Górh Ferenc prépost keresztény tanítást tart, 3 órakor keresztúti ájtatosság, utána rózsafüzér. Az ágost. hitv. evang. templomban vasárnap délelőtt 10 órakor az istentiszteletet Hudák János s.-lelkész végzi.

— Dr. Bakonyi Samu állapota. Mint örömmel értesülünk dr. Bakonyi Samunak, Debreczen kiváló országos képviselőjének állapota napról-napra javul. Az éjszakákat most már kitünően tölti s a krízisen túl van. Állandóan élénken érdeklődnek állapota iránt a kormány a politika — és közélet kiváló-ságai és Debreczenből is egy egész halom üdvözetet; szerencse kívánatot kapott. Természetesen még legalább

három-négy hétig ágyban kell maradnia s így nem egyhamar élhet hivata-sának.

— **Személyi hír.** Weszprémy Zoltán főispán tegnap több napi tartózkodásra Bpestre utazott.

— **A zenede kibővítése.** Ismeretes, hogy a város a debreczeni zenedének építési célokra 60 ezer koronát szavaztak meg évi 10 ezer koronás részletekben. A közgyűlés e határozatát a belügyminiszter tegnap érkezett leiratával jóváhagyta.

— **Az eperjesi ifjuság Debreczenben.** Az eperjesi collegium ifjusága április 4-én kirándulást fog rendezni a Hortobágyra. Az ifjuság a debreczeni collegákat kérte fel arra, hogy az intézkedéseket megtegyék. Most a debreczeni collegiumi ifjuság kérelmet intézett a Tanácshoz, hogy az eperjesieket vendéglássa április 4-én a Hortobágyon. Valószínű, hogy a tanács teljesíteni fogja az ifjuság kérelmét.

— **Házasságkötések.** Az elmúlt héten Debreczenben házasságot kötöttek: Tokaji Imre Bakóczy Eszterrel, Néző István Szücs Máriával, Sarkadi István Pinczés Sárával, Németi Sándor Ökrös Juliánnával, Takács Gábor Kocsi eszterrel, Halász István Szilágyi Agnessel, Birki János Szalóki Juliánnával, Fekete István Biró Erzsébettel, Molnár Sándor Dóró Lidiával, Nagy István Dobai Máriával, Tótháti János Molnár Erzsébettel, Márton Imre Ecsedi Máriával, Kovács Gábor Fogarasi Juliánnával, Szücs János Csáki Erzsébettel, Boldog Gyula Gál Rózával, Molnár Sándor Óri Juliánnával, Helmezy József Nagy Juliánnával, Kis Sándor Papp Agnessel, Nyiri József Nyiri Erzsébettel, Papp Gábor Mayerszky Margittal.

— **A szabómunkások bérmozgalma.** A debreczeni szabómunkások mint értesülünk ismét bérmozgalmat indítottak. Ma délután tartanak ezirányban gyűlést a Korona nagytermében. A gyűlésen, melyre az engedélyt a hatóság megadta, követeléseiknek fognak kifejezést adni.

— **Az utadó költségvetése.** Az 1909. éz 1910. évre szóló utadó-költségvetést a miniszter tegnapi leiratában jóváhagyta.

— **Közgyűlés.** A debreczeni szőlő és bortermelő szövetezet március 14-én közgyűlést tart, amelyre ezután is meghívja a tagokat az elnökség.

— **A király Budapesten.** Bécsből érkezett távirat szerint udvari körökből kiszivárgott a hír, hogy a király májusban két vagy három heti időtartamra Budapestre akar jönni. Ez idő alatt udvari ebédek és fogadások lesznek a várban.

— **Letört bimbó.** Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk szeretett fiunk, unokánk, testvérünk és keresztfiunk két heti súlyos szenvedés után folyó hó 5-ikén életének 5-ik évében este 10 órakor történt csendes elhunytát. Temetése ma, március 7-én délután 2 órakor lesz a Morgó-utca 10. sz. háztól. Fájjaljuk elhunytát: Bánatos édes apja P. Csontos József, nagyszülei. P. Csontos Péter nejjével Kovács Zsuzsánnával. Testvérei: Imre és Terike, ke-

resztszülei Kun Sándor nejjével Csontos Rózával és gyermekeivel, valamint számos rokonok nevében is. A béke angyala örökdjék drága kis hamvai felett.

— **Menyasszonyok—völegények.** Az állami anyakönyvi hivatalban az elmúlt héten a következő eljegyzéseket jelentették be: Chrenkó Ferencz—Ujfalusi Máriával, Szabó István—Perjési Erzsébettel, Szabó Zoltán—Ács Nagy Máriával, Krankovics József—Biró Ilonával, Berki Lajos—Tóth Zsuzsánnával, Bancsi János—Hüse Katalinnal, Nagy László—Csösz Eszterrel, Horváth Ferencz—Kis Rózával, Kiss Mihály—Orosz Rózával.

— **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalban a következő halálos eseteket jelentették be: Papp György ref. 7 éves, Strausz Teréz izr. 11 éves, özv. Ambrus Jánosné r. kath. 58 éves, Bakajal Gyula ágli. ev. 2 hónapos, Csontos Péter ref. 5 éves, Vajó Erzsébet ref. 17 éves, Kelemen Mihályné g. kath. 72 éves. Temetkezéseket legelőnyösebben vállal ugy egyszerű, mint díszes rendezésben Dankó M. utóda Dankó Béla temetkezési intézete.

— **Cukorbeteg** olyannyira makacs székrekedései ellen valóságos specifikum a **Ferenc József**-keserűviz. Reggel éhgyomorral adunk 1 decit felmelegítve.

— **Meteorok igaza van.** Meteor a maga „csomópontjaival” csodás igazságokat jósol. Közöltük legutóbb, hogy március 6-ikát „kritikus”-nak jelezte. Tegnap azután csakugyan visszatért hozzánk a tél viharral, hóval havas-esővel. Szerencse, hogy Meteor egyébként gyors változást jósol és későbbre szép tavaszt.

— **Dr. Tihanyi Béla** az összes gyógytudományok tudora, Korányi tanár belklinikájának volt orvosa, belgyógyász, orr, gége és fülorvos rendel. d. e. 8—10-ig és d. u. fél 3-tól 4 óráig Piac-utca 73. sz. alatt.

— **Uj fényképezési műterem** nyílt meg a Gondi-féle fényirda helyiségében Szent Anna-utca 5. szám alatt. Az új tulajdonos Brassay Zoltán egy jeles képzettségű kiváló szakember, aki elsőrendű tudásával is modern üzleti elveivel új életet fog vinni a vállalatba és hiszük, és hogy a közönség Brassay ujjalakított fényirdeját rövidesen megkedveli és támogatásával pártolni fogja. Ajánljuk az új fényképezést a közönség figyelmébe.

— **Bolt helyiség** modern gázbevezetéssel május 1-től olcsón kiadó. Szent Anna-utca 6. szám alatt.

— **Ügyes fésülőné** kerestetik. Jeletkezzen reggel 10 órakor az Angol Királynő szalodában.

— **A Holdvilág-nóta** legújabb és legkedveltebb kuplé ének és zongorára kapható Antalfy Józsefnél Piacz-u. 44.

— **A dollárkirálynő** legbájosabb részletei és az Ispilanti dal 60 fillérért kapható Antalfy Józsefnél Piacz-u. 44.

— **Fidibus** teljes évfolyamai diszkótésben jutányos árért kapható Antalfy Ferencznél, Piacz-n. 44.

— **Könyves Tóth Ilona** szabászati és varró tanítézte Rákóczy-u. 14.

— **Uraktól levett** ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rösenberg Béni Debreczen, Bádogos-utca 1.

— **Czimbalom** kitűnő hanggal eladó Varga-utca 24. Megtekinthető Hétfő, Szerda, Péntek délután.

— **1 darab** Debreczeni első Takarékpénztári részvény eladó.

— **Patkány fogó,** telivér 11 hónapos him fajkutyá eladó. Garai-utca 20. reg. 8 ó.

— **A legjobb izü aromás pörkölt** kávé Félégyháznál kapható. Vjlanytüzemü kávé pörköldé a kirakatban Piacz és Miklós-utca sarok.

— **Szőlőbirtokosok** részére egészséges fajtiszta szőlő csak a „Milleniumtelep” Nagyósz, Torontálmegye oltványaiával érhető el, melyeket a vállalat legolcsóbban szállít. Ezre 70 koronától feljebb. Magyar vagy német, vagy román, szerb főárjegyzék ingyen és bérmentve.

— **Sok évi megfigyelés.** Emésztési gyengeségeknél és étvágyhiánynál általában minden gyomor bajnál a valódi „Moll-féle seidlitz porok” bizonyultak a legsikeresebbeknek a többi szerek fölött, mint gyomor erősítők és vértisztítók. Egy doboz ára 2 kor. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. éé kirl udv. szállító által, Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll A. készítménye kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

— **Vaskereskedésbe** tanulóul felvétetik jó családból való fiu Kovács Gyula vasüzletében.

— **Dr. Ember Ernő** ügyvédi irodáját Debreczenben, Piacz-utca 6. sz. I. emelet megnyitotta.

— **Vágotffa** mm. 22.20 Glück Herman tüzifa kereskedő Miklós-utca 55., Telefon 465.

— **Küry Klára,** Petrás Sári, Márkusné Szoyer Ilona, Sz. Varsányi Irén, Góthné Kertész Ella, Ötvös Gitta, P. Gazsi Mariska, stb. hazánk legkiválóbb színésznőinek nyilatkozatai igazolják a Kerpel-kézfinomító kellemes használatát és gyors és biztos hatását. Vörös, fagyos, felrepedt, érdes, durva, ráncos kezek 3 nap alatt ragyogó fehérré és bársonyimává lesznek a Kerpel-kézfinomító használatával. Nem zsíros és nem ragad, tehát nappal is használható. 1 üveg ára 90 fillér, 4 üveget bérmentve küld Kerpel-gyógytár, Budapest V. Lipót-körut 28. Kerpel bőrfinomító mosdószappan 3 darab 1 korona 30 fillér. Debreczenben kapható Mura-közy László gyógyszerész, a Központi drogeriában, Josa és Jóna, és Mauthner Alfréd cégeknél.

Butorvevők!

Modern, izléses finom

butorainkat

üzletünk áthelyezése miatt
mélyen leszállított árakban
ajánljuk.

Teljes lakberendezések, mahagoni, palisander, kőrisfa stb. fényezett butorokból. Legjobb erős és modern matt butorok, kárpitozott. Vas- és rézbutorok das választékban.

Érdekere vigyázó butorvevő nem hagyhatja ezen előnyös alkalmat figyelmen kívül.

Grósz József és Péter

Piacz-utca 70.

Foulard és Bengaline

Schantung (nyers vagy szines)

Merveilleux és Sott

Monopol és Armure

Selyem Selyem Selyem Selyem

bluzra és aljak részére minden árban, mindig a legújabb fekete, fehér és szines „Henneberg-selyem” 1 K 35 f.-től 24 K 50 f.-ig méterje. — Frankó és már vámmentesen házhoz szállíva. Minta postafordultával.

Seidenfabrikt. **Henneberg, Zürich.**

A német császárné udvari szállítója.

MENETREND.

Debrecenből indul:

Budapest felé személyvonat	d. u. 12 ó. 10 p.
Budapest felé (gyorsvonat)	d. u. 4 " 42 "
Budapest felé (gyorsvonat)	reggel 8 " 57 "
Csak P.-Ladány mtv.	reggel 5 " 09 "
Csak P.-Ladányig	d. e. 11 " 28 "
Budapest-Nagyvárad felé	d. u. 3 " 45 "
Budapest felé	d. e. 11 " 20 "
Budapest-Nagyvárad felé	este 10 " 40 "
P.-Ladány-Nagyvárad	este 9 " 00 "
M.-Sziget sz. v. felé	éjjel 2 " 44 "
Csak Szatmárig	reggel 5 " 10 "
Szatmár-M.-Sziget felé	d. u. 3 " 56 "
Csak Szatmárig (gyorsvonat)	d. u. 6 " 57 "
M.-Szigetig	este 10 " 53 "
Szatmár-M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u. 12 " 20 "
Szerencs-Kassa sz. v.	reggel 5 " 15 "
Miskolcz-Kassa felé	reggel 8 " 51 "
Nyiregyháza-Szerencs	délbe 12 " 26 "
Miskolcz-Kassa felé	este 7 " 06 "
Szerencs-S.-A.-Ujhely-Kassa f.	d. u. 4 " 28 "
Nyiregyháza	este 10 " 38 "
(m. á. vasutól	reggel 5 " 30 "
vásártérről	reggel 5 " 38 "
(m. á. vasutól	d. e. 8 " 09 "
vásártérről	d. e. 8 " 16 "
H.-Böszörmény	d. e. 11 " 11 "
B.-Sz.-Mihály	d. e. 11 " 20 "
felé	m. á. vasutól
(m. á. vasutól	d. e. 12 " 15 "
vásártérről	d. u. 4 " 36 "
(m. á. vasutól	d. u. 4 " 47 "
vásártérről	d. u. 4 " 36 "
(m. á. vasutól	este 7 " 00 "
vásártérről	este 7 " 07 "
F. Abony felé m. á. vasutól	reggel 4 " 36 "
Tissapölgár, Tiszafüred, Füzésabony	d. e. 11 " 33 "
F. Abony felé vásártérről	reggel 4 " 56 "
O.-Köcs-Polgár felé m. á. v.-tól	d. u. 4 " 56 "
O.-Köcs-Polgár felé vásártérről	d. u. 5 " 12 "
Derecske-N.-Léta felé	reggel 9 " 41 "
Derecske-N.-Léta felé	d. u. 4 " 51 "

Budapestre érkezik:

A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u. 1 ó. 40 p.
A déli 12 ó. 10 p.-kor ind. sz. v.	este 8 " 20 "
Az este 10 ó. 40 p.-kor ind. sz. v.	reggel 5 " 45 "
A d. u. 4 ó. 40 p.-kor ind. sz. v.	este 9 " 40 "
Az éjjel 2 ó. 20 p. indul gy. v.	reggel 7 " 50 "

Budapesről Debrecenbe indul:

A d. u. 12 ó. 8 p.-kor érk. gy. v.	reggel 7 ó. 20 p.
A d. u. 3 ó. 36 p.-kor érk. sz. v.	reggel 9 " "
Az este 6 ó. 49 p.-kor érk. sz. v.	d. u. 2 " 25 "
Az éjjel 2 ó. 18 p.-kor érk. sz. v.	este 7 " 05 "
Az este 9 ó. 46 p.-kor érk. sz. v.	d. u. 12 " 20 "
P.-Ladányig gy. v. átszállással	este 9 " 15 "

Debreczenbe érkezik:

Budapest felől gy. v.	délbe 12 ó. 08 p.
Budapest-Nagyvárad felől sz. v.	d. u. 3 " 36 "
Budapest-Nagyvárad felől gy. v.	este 6 " 49 "
P.-Ladányból sz. v.	d. u. 2 " 51 "
Püspökladány	reggel 7 " 46 "
Püspökladány	délbe. 9 " 36 "
Budapestről sz. v.	este 9 " 46 "
Budapestről sz. v.	éjj. 2 " 18 "
M.-Sziget felől sz. v.	reggel 6 " 48 "
M.-Sziget felől sz. v.	éjjel 10 " 12 "
Nagyvárad-Püspökladány	reggel 5 " 03 "
M.-Sziget felől	éjjel 1 " 29 "
M.-Sziget felől gy. v.	reggel 8 " 46 "
Királyháza felől sz. v.	déli 11 " 40 "
Királyháza	reggel 6 " 48 "
Körösmezőről gy. v.	d. u. 4 " 22 "
Körösmezőről gy. v.	este 10 " 12 "
Szatmárról gy. v.	d. e. 8 " 46 "
Szatmárról sz. v.	este 6 " 43 "
Nyiregyházáról sz. v.	reggel 6 " 35 "
Kassa felől sz. v.	reggel 8 " 04 "
Szerencs felől sz. v.	déli 11 " 32 "
Kassa felől sz. v.	d. u. 3 " 24 "
Kassa felől sz. v.	este 8 " 46 "
Szerencs felől sz. v.	este 10 " 26 "
(vásártérre	reggel 7 " 7 "
(máv. vasúthoz	d. e. 7 " 14 "
(m. á. vasúthoz	d. e. 11 " 28 "
B.-Sz.-Mihály	este 6 " 23 "
H.-Böszörmény	este 6 " 30 "
felől	(máv. vasúthoz
(máv. vasúthoz	d. u. 2 " 00 "
(vásártérre	d. u. 3 " 31 "
(máv. vasúthoz	d. u. 3 " 40 "
F.-Abony felől m. á. vasúthoz	d. u. 7 " 54 "
F.-Abony felől vásártérre	d. u. 7 " 54 "
O.-Köcs-Polgár felől máv.-hoz	reggel 5 " 31 "
O.-Köcs-Polgár felől vásártér	reggel 5 " 21 "
Derecske-Nagy-Léta felől	d. u. 3 " 52 "
Derecske-Nagy-Léta felől	reggel 7 " 50 "
"	d. u. 9 " 02 "

Elsőrendű prágai sonkát

és mindennemű más füstölthús-árut szállít 5 kilogrammos csomagokban utánvét mellett

CARL MARKERT

cs. és kir. udvari szállító, Smichow-Prag.

Donogán és Somossy

Debreczen,

Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye, vászon, kész fehérnemű. Női divatárak. Külön szőnyegosztály. 2455

Óriási választék!

„M-i-i-t? — Papa megengedte! Hisz valódi Jakobi-féle Antinicotin cigarettahüvelyek fadobozban!!

Figyelem! Csakis a „JAKOBI“ jelzéssel valódi Minden doboz egy érdekes búvészártyát tartalmaz.

Eladó szőlőtelep

egészben vagy parcellánként.

A Diószegi útfélen, a Márkus Jenő szőlőtelepével szemben eladó egy 22 kat. hold területű szőlőtelepnek való homok talaj, melyből már 8 kat. hold szőlővel be van ültetve, a többi beültetlen talaj is már fel van rigolirozva. Az egész drót kerítéssel van ellátva s 30000 drb szőlő karóval. Van a telepen még egy lakház, 2 szoba konyhával, még egy szoba konyha, cselédlak, paticsból épült istálló. Bővebb felvilágosítást ad s előlegeket felvesz

TARR MIHÁLY

adás-vételi, állászszerző irodája
Hatvan-utca 5. Telefon 683.

Meghívó

A

Debreczeni Ipartestületnek

1909. évi márczius hó 21-én d. e. 9 órakor saját disztermében tartandó tizedik évi

rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Előjárósági jelentés az ipartestület 1908. évi működéséről.
2. A testület 1908. évi zárszámadásának betérjesztése; számvizsgálók jelentése és határozathozatal a zárszámadás telett.
3. Az 1909. évi költségeloirányzat megállapítása.
4. 11 előjárósági rendes- és 18 póttag választása.
5. 3 számvizsgáló választása.
6. Esetleges indítványok.

Debreczen, 1909. márczius 4-én.

Dávidházy Kálmán,
ipartestületi elnök.

Máczesz.

Van szerencsém a nagyérdemű pászkafogyasztó közönséget értesíteni, hogy a kor haladásával lépést tartva, többszörösen ujonnan felszerelt gépeimet ismét közelebb hozva a tökéletesítéshez, a sütést megkezdtem és azon kellemes helyzetben vagyok, hogy most is mint az előző években t. megrendelőimnek kritikán felül „tisztá”, a legfokozottabb igényeket is kielégítően „izléses” és a viszonyokhoz képest

olcsó pászkával

szolgálhatok.

Midőn ezt a t. közönség b. tudomására hozom, bátor vagyok ezen eléggé nem hangsúlyozható figyelmeztetést tenni, miszerint kérem b. megrendeléseit idejekorán hozzám juttatni, mert ellenkező esetben az előző évek tanúságai szerint azon kellemetlen helyzetbe jutnék, hogy a későn érkező megrendeléseknek a legjobb akaratom mellett sem tudnék eleget tenni.

Pászkát 10 kilogrammos csomagokban bárhova szállítok.

B. megrendeléseiket ismételve kérem, maradtam tisztelettel:

WEISZ JÓZSEF

Piacz-u. 11. szám Lusztig Károly mellett.

A KÖZÖNSÉG FIGYELMÉBE!

Ajánlom Ungvári Andornak a városhoz közel, a nagylétei ut mentén fekvő 16 holdas elparcellázni való kitérő homok talaját, melynek négyszögöle az I-ső dűlőben 1 korona, a II-ik dűlőben 90 fillér.

Ugyszintén Ungvári Andornak tulajdonát képező, a Kondorosi belső csatorna mellett fekvő 42 holdas homok-talaját 1905-ben szőlőnek szintén én parcelláztam el.

Bővebb felvilágosítással szolgál

TARR MIHÁLY

adás-vételi, állászszerző irodája:

HATVAN-UTCA 5.

TELEFON 683.

Eladó

vagy kissébb házzal elcserélendő ház!

Ez a Teleki és Homokkert utcákra nyíló ház 16. sz., rajta nagy telek, egy nagy és három kisebb lakás, pincze, mosókonyha, 3 drb. marhára való egészen új istállóval, fasszínnyel stb.

eladó 20.000 koronáért.

Ezen összegből vételkor csak 4000 korona fizetendő, a többi betáblázás mellett takarékpénztári kamatozással kényelmesen törleszhető.

Tulajdonos e házat elcserélni is hajlandó egy csupán 3—4 szobás lakással bíró kisebb telkű házzal, ahol egészen maga lakhatnék. Ennek a háznak a Kossuth- Piacz-utca, a Bábaképezde és a vasút állomás közötti területen kell lennie.

A fent említett eladó telekhez a Bábaképezde néző részen a városi szabályozás szerint még 100 négyszögölnyi terület csatoltatik.

Bővebb felvilágosítással szolgál:

Tarr Mihály

adásvételt közvetítő és állászszerző irodája.
Hatvan-utca 5. szám. — Telefon 683. sz.

A közönség figyelmébe!

Aki házat, földet, szőlőt cserélni vagy eladni kíván, aki olcsó pénzkölcsönhöz akar jutni, aki hasznóbérelni vagy bérbe adni akar, vagy a ki nőülni vagy férjhez menni óhajt, továbbá állásnélküliek nálam jelentkezhetnek, állás üresedéseket kérem nálam bejelenteni, — ez utóbbit díjtalanul közvetítem, — kérem bizalommal fordulni

TARR MIHÁLY

adás-vételt közvetítő, állászszerző irodájához
Hatvan-utca 5. Telefon 683.

hol ezen ügyletek olcsón lebonyolítottak. 2596

2629/1909. sz.

Nyári-lakok bérbeadása.

A nagyerdőn a város tulajdonát képező nyári lakások, u. m. I. sz. nyári-lakban 2; a II. és III. sz. nyári-lakokban 4—4; a IV. sz. földszinti nyári-lakban 3; a fürdőháznál 4 lakás (és pedig a nagyteremtől jobbra és balra 1—1, a nyugoti sarkon 1 és az udvarban 1 lakás) f. évi május 1-től november 1-ig bérbeadatik.

A bérbevétele vonatkozó írásbeli zárt ajánlatok, melyekben az ajánlott összeg betűvel és számmal kiteendő s elismerendő, hogy ajánlattevő a bérleti feltételeket s a házi szabályokat ismeri s azokat magára nézve kötelezőnek tekintti és amely mellett az ajánlott összeg 10%-ának a házipénztárba bántépénzül letételét igazoló elismervény csatolandó; f. évi március hó 20. napjának délelőtti 11 órájáig a polgármesteri hivatalba adandó be. E zárt ajánlatok ugyanaz nap 1/12 órakor délelőtt a városház nagytermében nyilvánosan és küldöttségileg lesznek felbontva.

Megjegyeztetik, hogy az előző évi béren alul a nyári lakások ki nem adatnak.

A tett ajánlatok közül az ajánlott összegre tekintet nélkül a városi Tanács szabadon választ.

Az elfogadott ajánlattevővel szerződés kötött, a bérbevevő a bérösszeg felét május 1-én, másik felét pedig augusztus hó 1-én köteles megfizetni. A bérleti összeg felének kifizetése előtt a beköltözésre engedély nem adatik.

Debreczen, 1909. március hó 1-én.

2626

A városi Tanács.

☒ Telefon 5. ☒ Telefon 5. ☒

Aratógépeket,

kéveköttő, marokrakó és fűkaszálókat a legteljesebb felelősség és kedvező fizetési feltételek mellett szállít olcsóbban, mint bárhol

BAGI ISTVÁN

gazdasági gépműhelye és gépraktára

mint szakértő iparos, díjmentesen felszereli és munkába állítja. Ajánlja továbbá saját talmányu szántóvető tengeri-gépeit csekély 25 koronáért darabonként és általában a legolcsóbb bevásárlási forrás gazdasági gépekben.

Tisztelettel:

Bagi István.

2266

☒ Tessék ajánlatot kérni. ☒

Mosoda megnyitás!

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a divat igényeinek megfelelő

☛ mosodámat ☛

Csapó-utca 49. sz. a. megnyitottam.

Elvállalok mindenféle fehérnemű mosást, vasalást, továbbá felső női- és férfi ruhák tisztítását.

Áraim szolidak és munkámmal a nagyérdemű közönség tetszését megnyerni legfőbb törekvésem leendő.

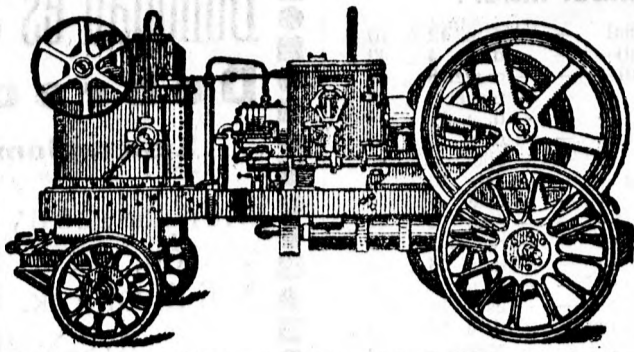
Alázatos tisztelettel:

Sánta József

tulajdonos.

Eredeti „OTTO“ benzin-lokomobilok

Műhely: BUDAPEST,
IX., Mester-utca 13. sz.

Műhely: BUDAPEST,
IX., Mester-utca 31. sz.

2554

benzin-, petrolin-, világító-, földgáz- és szivó-gázmotorokat 1—1500 lóerőig
gyárt elismert elsősorban, versenyteljes kivitelben csakis LANGEN és VOLF motorgyára Budapest, IV., Váci-körút 59.

Házi és gazdasági

:: kerttulajdonosok ::

ültessetek

SPÁRGÁT!

Ennél finomabb és egészségesebb főzelék nem létezik. Szállítunk erőteljes gökereket: **Braunschweigi óriás, Conovers colossal, Palmetto, Hófej óriási fajokból!** 100 db. 3.50 K. 1000 db. 28 K. Egyéb faiskolák és szőlőtermékek árjegyzékét ingyen küld.

FISCHER és Tarsai

faiskolák és szőlőültetvénytelepek

2153

Légszesz és villamos csillárokat,

ámpolnákat, falikarokat, menyezet, asztali-, zongora és éjjeli szekrény-lámpákat készít petroleum és légszesz csillárokat, izlésesen átalakít villamosra vagy légszesz és villamosra

Kulcsár József

bronzműves, Debreczen, Szent-Anna-u. 6. szám alatt.

Telefon 638. szám.

Telefon 638. szám.

A Hazai Gázizzófény részv. társaság debreczeni képviselője tart állandó nagyválasztéku raktárt légszesz szerelvény különlegességekből.

A Modern technika óriási fölülmulhatatlan vívmánya a legújabb égő légszeszlámpák 50 százalékos légszesz megtakarítással. Kül és belvilágításra ivlámpák gyönyörű hatás fényvel 3/4 rész megtakarítás villamos ivlámpa világítással szemben.

Non Oxid Porcellán invert égők 120 gyertya fény világítási erővel 50 százalékos légszesz megtakarítással 85 liter légszesz fogasztás óránként tehát 2 fillér.

Kiválóan tartós, állandó fényerejű „Radium fény” gáz izzótesteket, (harisnyákat) melyek a legolcsóbbak.

Jókarban tartását jutányos árban elfogad, csillárok s. t. ujjátisztítását, valamint minden e szakmába vágó javításokat, elvállal gyorsan és szakszerűen végez.

LEGNAGYOBB-SZŐLŐÜLTETVÉNYISKOLA

AZ ÁLLAMI FELÜGYELET MELETT LÉTESÜLT

MILLENNIUM

TELEP
NAGYŐSZ
TORONTÁL M.

TERJEDELMÉ 500 KAT.HOLD
FÉRSZLET 50K MILLIÓ
ÁRJEGYZÉK INGYEN

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

NEM A MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

Birtok eladás.

Debreczen határában, (Szabolcs-megyében), Nyiradonyközségtől mintegy 4 kilométerre fekvő, őméltsága gróf Károlyi Imre ur tivorányi birtoka, mely 800 kat. hold szántó és erdő, számos gazdasági épülettel, dohányengedéllyel, előnyös feltételek mellett

◀◀ **eladó.** ▶▶

Venni szándékozók akár egész, vagy részbeni vétel céljából forduljanak **Hartstein Kálmán banküzletéhez**, ki az eladással megbízott. Debreczen, Piacz-utca 72. sz. Interurbán-telefon : 568.

A debreczeni izraelita hitközség engedélye és megbízása folytán **f. hó 4-án hétfőn** lakásomon **Széchenyi-utca 6-ik szám** alatt megkezdtem

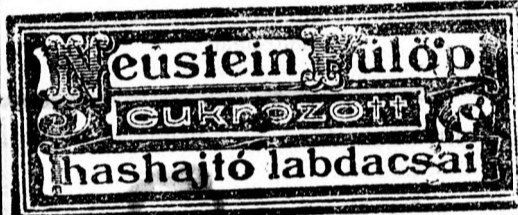
a kézi pászka sütését.

A t. közönség előtt már a mult évekből is ismeretes lelkiismeretességgel és tiszta keze-léssel fogok igyekezni vevőimet kielégíteni. — Tojásos pászka megrendelhető.

B. pártfogásukat kérve tisztelettel :

Reichmann Ignác.

Legolcsóbb és legjobb hatású HASHAJTÓ.

(NEUSTEIN ERZSÉBET-PILULÁI)

felülmulja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fentti szer mentes minden káros alkotórésztől, a legjobb sikerrel használják az altest bántalmainál. Könnyű székletet szerez, vértisztító egy gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

s z é k r e k e d é s

legyőzésére, mint a legtöbb betegség okozójára. Cukrozott volta miatt a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér, egy tekercs 8 dobozzal, tehát 120 pilulával 2 korona.

A pénz előrelküldése mellett bérmentve **Óvás!** Utánzatoktól óvakodjunk. „Neustein Fülöp hashajtó piluláit” tessék kérni! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzett Szent Lipót védjegy és Philip Neustein gyógyszerész aláírása fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törv. által védett csomagjainkon cégünknek rajta kell lennie.

NEUSTEIN FÜLÖP gyógyszer-tára Szent Lipóthoz
Wien, Plankengasse 8.

2314 Kapható minden gyógyszer-tárban.

Nincs többé haj! 2547
Ganibal csodás szőrtelenítő vize

2 perc alatt, egyszeri használat után teljesen eltünteti gyökerestől az arcon és a testen (kézen, karon és lábakon) nőtt szőrszálakat. Nem izgatja a bőrt. Hatása biztos, állandó, tökéletesen ártalmatlan és kellemes illatu. Sok hálaírat. Egy flacon erős arcszőrökhöz 5 frt, esthez 5 frt, nagy üveg uraknak testszőr ellen 6 frt. Postai szétküldés utánvétellel vagy a pénz előleges beküldése után

GANIBAL B. M. vegyész által Wien III.

Ágybavizelés.

Azonnali szabadulásért jótállás. Felvilágosítás díjtalan. Kor és nem megadandó! Fényes köszönőlevelek. — Orvosilag ajánlva.

„SANITAS” intézet

VELBURG P. 191. Bayern.

2467

Szép mellet

2546

dus keblet érhet el minden nő bármilyen korban egy hónap alatt biztosan dr. DAVYSON világhírű kebelkrémje által. Egyetlen szer a nők mellének gyors kifejllesztésére és kerek, kemény, telt és jól kifejlődött kebel elérésére. Garantált ártalmatlan külső gyógymód meglepően reális és bámulatos hatással. Egyszerű bedörzsölés elégséges. Egészségre teljesen ártalmatlan. Számos hálaírat. Egy tégely a sikerre elegendő, ára 5 frt. Postai szétküldés utánvétellel vagy bankjegy beküldése után

GANIBAL B. M. vegyész által Wien III.

ÓVSZEREK!

Valódi francia és amerikai gyártmány!

Orvosilag ajánlva. Feltétlen biztos. Óvakodjunk silány utánzatoktól! **GUMMI** eredeti csomagolásban.

Á r a k :

12 db fin. minőség K 2—4
12 „francia gyártm.” 6—10
12 „eredeti amerik.” 10—12
CAPOT American (röv.) 4—6
Hálhólyag 12 db fin. K 6—10
NON PLUS ULTRA „ 12—16

Mintagyűjtemény célszerű összeállításban 12 drb K 6, 25 drb K 8.

Női óvszer Pesarium Oculosivum K 3—5.

Sérvkötő valódi angol acélrugóval K 7—10.

Cs. és kir. szab. Keleti-féle pneumatikus pelottával egyoldalu K 12, kétoldalu K 24.

Supensor (heretartó) darabja K 1—2.40.

Havibaj-kötő darabja K 5—11.

Haskötő darabja K 7—24.

Gummi görcsér-harisnya darabja K 3—12.

Irrigator teljesen felszerelve, darabja K 5—9.

Uj! „AUTO VAGINAL SPRAY” **Uj!**

legmegbízhatóbb női óvszer K 15.

Szétküldés titoktartás mellett. 20 koronán felüli rendelésnél 20 százalék árkedvezmény.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

KELETI J. gummiáruk és beteg-

BUDAPEST, IV. Koronaherceg-utca 17. szám.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Városliget 68,

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhera-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek; szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes ecél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Képviselőt és bizományi raktár: **LACZKA LÁSZLÓ** géplakatos-mester Debreczen, II., Bethlen-utca 48. szám.

HERKULES MOTOR VÁLLALAT
BUDAPEST V. VACZI-ÚT 30.

ELISMERT LEGHIRESEBB CSEPLŐKÉSZLETEK
TELJES JÓTÁLÁSSAL
MŰZEMBEN BÄRMIKOR MEGTEKINTHETŐK.

ELSŐRENĐŰ SZIVÓGÁZTELEPEK
MŰZEMKÖLTSÉG.
LÓERŐ ÓRÁNKINT KÖB. 1 1/2 FILLÉR
MŰZEMZAVAROK HIZÁRVA. ÁRJEJGYZÉK INGYÉN.

Echardt Vilmos és Hotop Ernő
részvénytársaság
BUDAPEST, V., Dorottya-utca 6. szám.

Tervezünk és építünk 1870. év óta: Téglaégetőket, tetőcserep-gyárakat, chamotte-téglagyárakat, mészégetőket, magnezitgyárakat, mészhomokgyárakat, tüzelési berendezéseket, gyárkéményeket, kazánbefalazásokat.

Több mint 5000 létesítmény.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboza Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.
A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorfű, rögzített székrekedés, májbántalmak, vértululás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.
Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyegetnek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer közzvény, csusz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertesebb népszerű.
Egy önozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-zsappan.

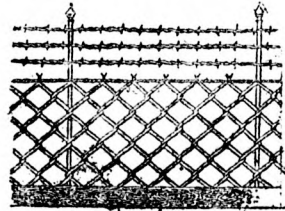
Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női zsappan, a bőr gyökeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.
Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér. Minden darab gyermek-zsappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.
Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,
cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9.
Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesíthetnek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Olcsó szabadalmazott
beton tömbös csövas oszloppal
sodronykerítések
és szab.

szőlőlugas oszlopokat
készít.

Neubauer János
sodronymű gyáros.
DEBRECZEN,
Kétmalom-u. 4. sz.

Kívánatra képes árjegyzéket küld ingyen és bérmentve.

Serravallo

Vasas Kina-bora.

A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállításon
államdíjst és aranyérmét nyert.

Erősítőszert gyöngéledők, vérszegények és láb-
zók részére. Etvágygerjesztő, idegerősítő, vér-
javító szer. — Kiválóan jóízű.

Több mint 5000 ervosi elismerő nyilatkozata
Kapható:

J. Serravallo-nál

Triesz-Barcola.

A gyógyszerházakban 1/2 lit. ü. 2 kor. 60 fillér,
1 lit. ü. 4 kor. 80 fill.

„Azélgörredőnyt”

Első minőségűt ajánlunk kartellen kívül, azonkívül faredőnyöket (ablaknak, ajtónak) léczredőnyöket (különböző színekben) ponyvaszerkezeteket stb.

E. S. ROSENTHAL'S ERBEN
Bécs, (Wien) XV.
Rosinagasse 19.

A bőr ápolása kötelesség az egészség érdekében s erre legalkalmasabb szer a

Mollitergin,

mely megőrzi a bőr (az arc- és kézbőrnek) üdeségét, hamvasságát, rózsaszínben játszó fehérségét. Megszünteti a kézvörösséget. Az eldurvult, kirepedezett ésszélkifujta arcot vagy kezét, a legrövidebb idő alatt fehérré és puhává tesz! Poudert alá is igen ajánlható!

Hatása gyors és biztos! Mint bőrápoló szer páratlan! Teljesen fémmentes és ártalmatlan! Egy üveg MOLLITERGIN ára 1 K. Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó“-hoz
Debreczenben, Főpiac 31. sz. alatt,
1938 a városházzal szemben.

Korpát, erőtakarmányt melassét

jutányos feltételek mellett szállít
helyben és bármely állomásra

Horváth Gusztáv

Debreczen,

Teleki-utca 79. sz. alatt.

Szőlőoltvány.

szállít fajtisz-
tasáért jót-
álva legdu-
sabb válasz-
tékban má r
évek óta első-
nek és meg-
bizhatóbbnak
ismert

Kükülmönti első szőlőoltvány telep; tulajdo-
nos GASPARI FRIGYES Medgyes 25. sz.
(Nagy kükülmönti m.) Tessék képes árjegyzéket
kérni! Az árjegyzékben található az ország
minden részéből érkezett elismerő levelek, en-
nélfogva minden szőlőbirtokos megrendelésének
megtétele előtt az ismerős személyiségektől
ugy szó-, mint írásbelileg bizonyosságot szerez-
het magának fenti szőlőtelep feltétlen meg-
bizhatóságáról. 2210

Óh jaj!

Megfojt ez az
átkozott köhögés.

Köhögés, rekedtség és elnyájkasodás
ellen gyors és biztos hatásuk az

„EGGER”-mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kítő izüek.
Doboz 1 és 2 korona. Próbadoz
50 fillér. Fő- és szétküldési raktár:
„N A D O R” gyógyszerház Budapest,
VI., Váci-körút 17. szám.

Kapható Debreczenben:

Balázs Ödön, L. Kovách Nándor, Kocián Dezső, Mihalovics Jenő,
Muraközy László, Radákovics Géza, dr. Rothschnek V. Emil,
Mauthner Alfréd és Tóth Béla gyógyszerészeknél.

2202

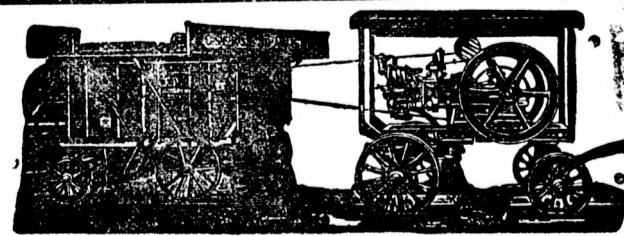
Éljen!

EGGER-mellpasztilla
csakhamar meggyógyított.

OSERS és BAUER.

Kizárólagos motorgyár: WIEN, XX., Dresdnerstrasse 81—83a.
Magyarországi fióktelep: BUDAPEST, VI., Podmaniczky-u. 18.

Benzinmotorok.

Benzin- lokomobilos

cséplőszerelvények a legszo-
lidabb kivitelben.

Szivógázmotorok.

A jelenkor legolcsóbb üzemereje 2—3 fillér üzemköltség óra-lőerőnkint. Több száz telep
üzemben. **Elsőrendű szolid gyártmány!** Kedvező fizetési feltételek. Költségvetés és
árjegyzék ingyen. Benzin-lokomobilos cséplőszerelvényeink a többek között a következ-
zőknél tekinthetők meg üzemben: Ifj. Rohody Pál, Berczel, Szabolcsm. 4 HP. cséplő-
szerelvény. Farkas Ferencz, Berczel, Szabolcsm. 4 HP. cséplőszerelvény. Jeskó Mihály,
Csemernye, Varannó mellett, 8 HP. cséplőszerelvény. Dörner Károly, Nagyazar, Gál-
szécs mellett, 10 HP. cséplőszerelvény. Ziegler Zsigmond, Mogyorós, Mándok mellett,
4 HP. cséplőszerelvény. Kovács Albert, Berencs, Pátroha mellett, 4 HP. cséplőszerelvény.